

Svar på skriftligt spørgsmål om resurser för tillsynen över boendeenheter för personer med funktionsnedsättning

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 677/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Noora Koponen /gröna m.fl.:

Vilka åtgärder vidtar regeringen för att förbättra övervakningen av missbruk som personer med funktionsnedsättning utsätts för och

ämnar regeringen säkerställa att resurserna för tillsynen över boendeenheter för personer med funktionsnedsättning höjs till en ändamålsenlig nivå?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Huvudansvaret för att det i alla arbetsskift vid verksamhetsenheten finns tillräcklig och kompetent personal med tanke på klienternas antal och behov och att arbetsuppgifterna har organiserats med beaktande av klient- och patientsäkerheten ligger hos arbetsgivaren och verksamhetsenhetens ledning. Social- och hälsovårdstjänsterna har en absolut nolltolerans mot alla typer av missbruk som personer med funktionsnedsättning utsätts för. För att förebygga missbruk ska serviceenheten använda systematiska metoder, såsom personalutbildning, anvisningar, en ändamålsenlig och vid behov uppdaterad plan för egenkontroll samt nödvändiga personal-, klient- och närståendeenkäter. Personalen ska också vara medveten om dess anmälningsskyldighet enligt socialvårdslagen i situationer där en person som hör till socialvårdspersonalen eller arbetar med motsvarande uppgifter i ett uppdragsförhållande eller som självständig yrkesutövare i sin arbetsuppgift lägger märke till eller får kännedom om ett missförhållande eller en uppenbar risk för ett missförhållande i genomförandet av klientens socialvård.

Social- och hälsovårdsministeriet bereder lagstiftning om tillsynen över social- och hälsovården, i vilken det är meningen att föreskriva om tillsynen över den som ordnar servicen samt om serviceproducentens verksamhetsförutsättningar, registrering, egenkontroll och myndighetstillsyn. I samband med lagberedningen bedöms också möjligheten att föreskriva en skyldighet för serviceproducenten att utreda brottsbakgrunden hos personer som arbetar inom service för äldre och personer med funktionsnedsättning. I lagberedningen inkluderas också närmare bestämmelser om egenkontroll för den som ordnar servicen och serviceproducenter och uppföljningen av dessa. Avsikten är också att i lagen om tillsynen över social- och hälsovården inkludera en bestämmelse

enligt vilken den som ordnar service och serviceproducenten omedelbart ska underrätta tillsynsmyndigheterna om en händelse som framkommit i serviceproducentens eller dennes underleverantörs verksamhet och som allvarligt äventyrat klient- och patientsäkerheten. Syftet med lagen är också att föreskriva om personalens anmälningsskyldighet om de i sina uppgifter upptäcker eller får kännedom om ett missförhållande eller en uppenbar risk för ett missförhållande i genomförandet av klientens social- eller hälsovård eller när klient- eller patientsäkerheten äventyras.

Finansministeriet ansvarar för den allmänna administrativa styrningen av regionförvaltningsverken och i denna roll också för att lägga fram förslag till budget- och ramberedning om regionförvaltningsverkens omkostnadsmoment. Under momentet finansieras all verksamhet vid regionförvaltningsverken med undantag av utgifterna för ansvarsområdena för arbetarskyddet. Vid regionförvaltningsverken inriktades år 2020 cirka 75 årsverken på övervakningen av socialvården, tillståndsförvaltningen, behandlingen av klagomål och andra arbetstidsuppföljningar. Resurserna för tillsynen över boendeenheter för personer med funktionsnedsättning ingår i denna helhet.

Regionförvaltningsverken har inte föreslagit tilläggsresurser för dessa uppgifter i samband med beredningen av budgeten för 2021 och 2022 och inte heller i samband med beredningen av den senaste planen för de offentliga finanserna 2022–2025.

Enligt finansministeriets uppfattning är en väsentlig fråga i regionförvaltningsverkens nuvarande och kommande års resursfördelning med tanke på styrningen av ämbetsverken och resurshelheten den inverkan det extra arbete som hanteringen av coronaepidemin medför på ämbetsverkens övriga tillsyns- och styrningsverksamhet. Regionförvaltningsverken har i budgeten för 2020–2021 anvisats sammanlagt cirka 9,2 miljoner euro för att täcka kostnaderna för det extra arbete som orsakas av hanteringen av coronaepidemin under dessa år. I statens budgetproposition för 2022 som riksdagen behandlar ingår dock inga nya tilläggsanslag. I samband med tilläggsbudgetarna för 2022 blir man sannolikt tvungen att återkomma till frågan i och med att epidemin som nu ser ut att fortsätta och att kontrollåtgärderna för epidemin fortfarande orsakar mycket arbete vid regionförvaltningsverken.

Helsingfors 17.12.2021

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru